

**«БОҒИЗОҒОН АВТО ТРАНС
ИНВЕСТ» МЧЖ**

Норқулов Баходир Шавкатович

БИЗНЕС РЕЖА

**Аҳолига транспорт
хизмати кўрсатиш ва
тадбиркорлик
фаолиятини
ривожлантириш
лойихаси**

САМАРҚАНД – 2019 й.

КИРИШ

Ўзбекистон давлати мустақилликка эришгач ўз олдига **“Бозор иқтисодиётига асосланган, очик ташиқ сийёсатга эга булган кучли ҳуқуқий –демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиши”**дек олий мақсадни кузлаб, узининг янги тараккиёт йулини белгилаб олиб, ривожланган мамлакатлар каторига кушилиш борасида ижобий ишларни амалга оширмоқда.

Республикамизда сўнги йилларда тадбиркорликка жуда катта эътибор қаратилмоқда. Бунинг яққол мисоли сифатида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 июндаги ПФ-5087-сонли, 2015 йил 15 майдаги ПФ-4725-сонли, 2016 йил 5 октябрдаги ПФ-4848-сонли Президент фармонлари, 2017 йил 7 февралдаги ПҚ-4947-сонли Президент қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 6 октябрдаги 279-сонли, 2015 йил 7 октябрдаги 285-сонли қарорларини келтиришимиз мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 17 ноябр куни “Ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш ва тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармонини имзолади.

Фармонда ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг асосий йўналишлари этиб тадбиркорни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга ер майдонлари ва бинолар ажратиш, муҳандислик-коммуникация тармоқларига улаш, имтиёзли кредитлар бериш, ишлаб чиқариш маҳсулотларини сотиш ва экспорт қилиш, шунингдек республикамизнинг туман ва шаҳарларида тадбиркорликни ривожлантириш марказларини ташкил этиш ва улар фаолиятини такомиллаштириш ишлари белгиланди.

Кузланган мақсадга эришиш учун танлаб олинган асосий бешта принципдан иборат булган **“Ўзбек модели”** асосида **2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегияси** (Давлат важамият қурилиши тизимини такомиллаштиришнинг устувор йўналишлари, Қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишнинг устувор йўналишлари, Иқтисодиётни ривожлантириш ва либераллаштиришнинг устувор йўналишлари, Ижтимоий соҳани ривожлантиришнинг устувор йўналишлари, Хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенгликни таъминлаш ҳамда чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий ташқи сийёсат соҳасидаги устувор йўналишлар)нинг барча мамлакатлар, шу жумладан АКШ, Англия, Франция, Германия, Россия, Хитой, Япония каби ривожланган мамлакатлар томонидан тан олиниши, давлат бюджетининг ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашга қаратилган умумий харажатлари мустақилликка эришгандан буён 50-55 фоиз атрофида ажратилаётганлиги бунинг яққол далилидир.

Дунёнинг купгина тараккий топган, бугунги кунда барқарор ривожланиб келаётган давлатлари тажрибаси шуни курсатмоқдаки, аввало, узининг хусусий мулкига эга булган шахс ва бундай шахслардан иборат булган тоифа бу бойликни янада купайтириш, асраб-авайлаш, узини ва оиласини боқиш, шу билан бирга, давлат ва жамият зиммасида булган купгина вазифаларни амалга оширишга уз хиссасини кушади. Энг муҳими, уз юртида тинчлик ва осойишталикни саклаш ҳамда химоялаш учун астойдил жон куйдиради. Ишлаб чиқариш ҳам бошқа барча соҳалар каби айнан мулк эгаларига-тадбиркор ва ишбилармон инсонларга суянгандагина тараккий этади.

Энг муҳими, бу амалга оширилаётган ишлар бир-бирини тулдириб, Ўзбекистон давлати мустақилликка эришгач уз олдига куйган олий мақсад яъни **“Бозор иқтисодиётига асосланган, очик ташиқ сийёсатга эга булган кучли ҳуқуқий –демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиши”** борасида узокни кузлаб ижтимоий сийёсатни амалга оширмоқда. Бу эса мамлакатимизнинг тинчлигини, осойишталигини, барқарорлигини ва тараккиётини таъминламоқда.

ЛОЙИХАНИНГ ҚИСҚАЧА ШАРҲИ

ЛОЙИХА ТАШАББУСКОРИ:

Самарқанд вилояти, Тойлоқ тумани «АФРОСИЁБ ҚУРИЛИШ ИНВЕСТ» МЧЖ
рахбари –Қодиров Халим Расимович

ЛОЙИХАНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААСИ:

Банк кредити асоасида

ЛОЙИХА ИЖРОЧИСИНИНГ ЮРИДИК МАҚОМИ:

« Масъулияти Чекланган Жамият »

МЧЖНИНГ РЎЙХАТДАН ЎТГАН САНАСИ ВА ГУВОХНОМА РАҚАМИ:

29 март 2012 йил, Реестрдаги тартиб рақами № 8664, Гувоҳнома

№ 05754

Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳар Давлат хизматлари маркази томонидан рўйхатга олинган

МЧЖ НИНГ ЮРИДИК МАНЗИЛИ:

Ўзбекистон Республикаси, Самарқанд Вилояти, Самарқанд шаҳар, **БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ**

Банк: _____

Х/р.: _____

Банк коди (МФО): _____

СТИР (ИНН): 302 123 217

ЛОЙИХАНИНГ АСОСИЙ МОЛИЯВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

- Лойиҳа суммаси: 650 000 000 сўм
- Лойиҳада қатнашадиган шахсий маблағ: 7.7 фоиз ёки 50 000 000 сўм
- Микрокредитбанккредити: 92.3 фоиз ёки 600 000 000 сўм
- Кредитловчи ташкилот: _____
- Кредит фоизи: 28 фоиз
- Лойиҳалаштириш муддати: 3 йил
- Имтиёзли муддат: 0
- Ўртача йиллик даромад: 378 720 000 сўм
- Фаолиятдан олинадиган йиллик ўртача соф фойда микдори: 124 913 304 сўм
- Лойиҳанинг соф фойда ҳисобидан реал оқланиш муддати: 3 йил
- Лойиҳанинг ўртача рентабеллик даражаси: 28.4 %
- Яратиладиган ишчи ўринлари сони: 8 та

ЛОЙИХАНИНГ УМУМИЙ ШАРХИ

Корхонанинг асосий фаолияти Дарё тошини қазиб олиб қайта ишлашдан иборат бўлиб қайта ишланган тошларни аҳолига қурилиш материаллари йетказиб беришдан иборат. Дарё Тошларини қайта қазиб олиш ва қайта ишлашда тадбиркор транспорт юк машинасига ва унинг хизматларига эҳтиёж сезмоқда тадбиркор банк кредити асосида 1 дона юк машина сисотиб олиб ўзининг дарё тошини қайта ишлаш завоидига ташиш ва қайта ишланган дарё тошини қурувчи ташкилотларга шартнома асосида ётказиб беришни режалаштирган

Корхона томонидан мазкур лойиҳани амалга ошириш яъни Дарё тоштни заводга ташиш ва қайта ишланган дарё тошини қурувчи ташкилотларга йетказиб бериш учун махсус авто транспорт воситасини сотиб олиш учун кредит ҳисобидан **600 000 000** сўм миқдорда маблағ зарур ҳисобланади.

Лойиҳа Республика иқтисодий ривожлантириш талабларига жавоб беради.

-Хизмат кўрсатиш даражасини кўпайтириш, тизимли Хизмат кўрсатишни кенгайтириш;

-Ички бозор талабларини қондириш;

-Аҳолини қўшимча иш ўринлари билан таъминлаш, иш шароитларини яхшилаш, аҳоли даромад фойзини кўпайтириш;

ЛОЙИХАНИНГ СТРАТЕГИК МАЗМУНИ ВА МАҚСАДИ

Лойиҳанинг асосий мазмуни Самарқанд вилоятида махсус юк машиналарини хизматини йўлга қўйишни ташкил этиб тадбиркорлик фаолиятидан фойда кўриш, шунингдек туман аҳолисини ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан қўллаб – қувватлаб, янги иш ўринлари яратишдан иборат.

Стратегик жиҳатдан МЧЖ қўшимча иш ўринларини яратиб, маҳаллий аҳоли турмуш даражасини яхшилашни, транспорт хизматини ривожлантириб ҳудуд инфратузилмаси ривожига ҳисса қўишни, мақсадқилган.

Стратегик жиҳатдан МЧЖ уз олдида юқорида айтиб ўтилган барча мақсадларга эришишни, ва лойиҳа даврида (15 йил) тўлақонли тухтовсиз ишловчи Транспорт хизмати фаолиятини йўлга қўйиш, ишчилар учун энг қулай ва ижтимоий жиҳатдан энг маъқул муҳитни яратишни ва ҳудуд аҳолиси учун юқори сифатли, ҳаммабоп ва арзон Хизматлар кўрсатишни мақсад қилиб қўяди. МЧЖ бу мақсадларга эришиш орқали Маҳаллий аҳолига ва атрофдаги бозорларга сифатли Транспорт хизматини кўрсатишга ўз ҳиссасини қўшиш ва шу муддат ичида шаҳар, вилоят ва Республикада етакчи ўринлардан бирини эгаллашни, истиқболда ишлаб чиқариладиган Хизмат тури ва сонини кўпайтириб соҳанинг етакчиларидан бирига айланишни ва соҳага қўшимча инвестициялар олиб киришни режа қилган.

Келгусида МЧЖ олдида қўйган барча мақсадларга эришиб, келгуси уч йилликда Самарқанд вилоятида етакси махсус юк машинасида хизмат кўрсатувчи корхона сифатида кўзга кўринган корхоналардан бирига айланиб олишни олдидаги истиқболли режалардан бири қилиб белгилайди.

МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААЛАРИ

Жадвал № 3. Лойиха харажатларининг молиялаштириш манбаалари

№	Номланиши	Жами харажат	Кредит хисобидан		Шахсий маблағ хисобидан	
			%	сум	%	Минг сум
	Автосамосвал sinotruk ZZ3251N3641a6x4 г/п 25т	650 000 000	92.3%	600 000 000	7.7%	50 000 000
	Жами		х	600 000 000	х	50 000 000
	<i>Ялли инвестицион харажат</i>					<i>50 000 000</i>
	<i>Харажатларни молиявий манбаалари</i>					
	<i>Уз маблағлари хисобидан режалаштирган харажатлар</i>				<i>7.7%</i>	<i>50 000 000</i>
	<i>Кредит маблағлари хисобидан хариди режалаштирилган мулк</i>				<i>92.3%</i>	<i>600 000 000</i>

ЛОЙИХАНИНГ МАЗМУНИ

Лойиханинг мазмуни шундан иборатки, вилоятимизда тадбиркорлар томонидан Кўрсатиладиган Махсус юкмашиналари хизматига бўлган талаб ва эҳтиёжларни қондириш мақсадида Махсус юкмашиналари хизматини ва аҳолига Махсус юкмашиналари хизматини ташкил этиш.

Тадбиркор ўзининг имкониятларини ҳисобга олган ҳолда молиялаштириш манбаларидан кредит олиш орқали Махсус юкмашиналари хизматини ривожлантириш, Махсус юкмашиналари харид қилиш режасини ишлаб чиқди.

ЛОЙИХАНИ АМАЛГА ОШИРИШДАГИ АСОСИЙ ОМИЛЛАР

Лойихани муваффақиятли амалга оширишда бир қатор муҳим омиллар мавжуд, жумладан:

1. Ҳукуматимиз томонидан тадбиркорликка кенг йўл очиб берилганлиги.
2. Тадбиркорнинг Махсус юкмашиналари хизматини кўрсатиш ҳамда уни ривожлантириш учун етарли тажрибага эга эканлиги.
3. Тадбиркорнинг Махсус юкмашиналари хизматини кўрсатиш учун шароитларнинг мавжудлиги.
4. Махсус юкмашиналари хизматига бўлган талабнинг доимий юқорилиги.
5. Кредит манбаларининг мавжудлиги.

ЛОЙИХАНИНГ МАРКЕТИНГ ТАҲЛИЛИ

Тадбиркор Махсус юк машиналарида аҳолига заводдан қайта ишланган дарё тошини утказиб бериш аҳолини оғирини йенгил қилиш ва юк ташиш соҳасини ривожлантириш учун ўз хиссасини кўшиш ҳамда ҳозирда дарё тошларини казиб олиш ва қайта иглаш соҳаси жуда камлиги аҳолига ушбу маҳсулотга булган талабнинг юқорилиги сабабли тадбиркор аҳолига юк ташиш ва аҳолига қайта ишланган тош яъни дарё шағалини йетказиб беришни ўз олдига мақсад қилиб кўйган

Тадбиркор томонидан олиб борилган маркетинг изланишлари натижасида Аҳолининг юк ташишга бўлган эҳтиёж даражаси кундан-кунга ошиб бораётганлиги ва бунинг натижасида Махсус юкмашиналари хизмат турларига булган талаб ошиб бораётганлиги, бугунги кунда Махсус юкмашиналари хизмат турларига булган талаб юкори эканлиги аниқланди ва тадбиркор мавжуд талабдан келиб чиккан ҳолда аҳолини талаби даражасидаги Махсус юк машиналари хизматини ташкил этиш ва уни арзон нархларда истеъмолчиларга етказиб беришни ўз олдига мақсад қилиб кўйди.

БОЗОР ТАЛАБИ ВА УНГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР

Потенциал талаб сифатида аҳолига Махсус юк машиналари хизматларидан фойдаланишга булган қобилияти билан таъминланган талабга айтилади. Ушбу хизматга эҳтиёж ва талабнинг юкори булиши ҳудуддаги ижтимоий аҳволнинг яхшиланиб бориши ва аҳоли даромадларининг ўсишига боғлиқ булиб, бугунги кунда арзон нархли ва сифатли хизмат кўрсатишга аҳолида талаб катта.

Потенциал талабга кўйдаги омиллар ўз таъсирини утказди:

1) Бозорда таклифнинг талабдан кам булиши (хизмат кўрсатиш дефицити) – яъни таклифнинг хаддан зиёд камайиб кетиши талабнинг кескин кутарилишига, аҳолининг дефицитга айланган Хизматга эътибори ва харид қилишга интилиши ошишига олиб келади.

2) Аҳоли турмуш даражаси – яъни аҳоли турмуш даражасининг яхшиланиб бориши истеъмол товарлари харидини ошириб, потенциал талабнинг ошишига ва

аксинча турмуш даражаси ва ижтимоий ахволнинг ёмонлашуви потенциал талабнинг камайишига сабаб булади.

3) Ижтимоий сиёсат – ижтимоий химоянинг яхшиланиши ва ижтимоий мухитнинг барқарорлиги потенциал талабга тугри мутаносиб равишда таъсир килади.

4) Инфляция даражаси – инфляция ёки дефляция даражасининг кескин ошиши ёки тушуши потенциал талабга тугри мутаносиб равишда таъсир курсатиши мумкин.

5) Юкоридаги омилларга ухшаш яна куплаб сиёсий ахвол, иктисодий танглик ва мафкуравий узгаришлар, уруш ва форс – мажор холатлар, технологик узгаришлар ва глобаллашув ва интеграция жараёни, табиий офатлар ҳам потенциал талабнинг узгаришига уз таъсирини утказиши мумкин.

SWOT TAHLILI

Жадвал № 1. Ишлаб чиқариш фаолиятига таъсир этувчи омиллар тахлили

Афзалликлар (Strengths)	Заифликлар (Weaknesses)
✓ Нархнинг нисбатан пастлиги. ✓ Мақсад аниқлиги ва мақсад сари интилувчанлик ✓ Кредит фойзларининг нисбатан солиштирма пастлиги ва кредит имтиёзларининг мавжудлиги ✓ Ракобатбардошлилик ✓ Ривожланиб бораётган инфратузилмаларга яқинлик.	✓ Ташки омилларга таъсирчанлик ✓ Истеъмолчилар ва харидорлар ишончини ва хизмат кўрсатиш куникмасини шакллантиришда юзага келадиган кийинчиликлар ✓ Дастлабки босқичда бозорнинг каттик ракобатига таъсирчанлик
Имкониятлар (Opportunities)	Тусиклар (Treats)
✓ Нарх эгилувчанлигидан (камайтириш ва купайтириш потенциали мавжудлигидан) фойдаланиш ва. х.к.	✓ Юзага келиши мумкин булган гирром ракобат ✓ Дастлабки вақтда бозорга чиқиш ва хизмат кўрсатишни ташкил этишда юзага келадиган кийинчиликлар.

ХИЗМАТ КЎРСАТИШ РЕСУРСЛАРИГА ЭҲТИЁЖ

ЛОЙИХАНИНГ ИШЧИ РЕСУРСЛАРИ ЭҲТИЁЖИ

Ушбу лойиҳанинг ишчи кучига ва ходимларга бўлган талаби 1 кишини ташкил қилади. Иш тартиби эрталаб соат 9:00 дан кеч соат 21:00 гача (тушлик 13:00 дан 14 :00 гача), иш вақти ҳисобида бўлади. Ишчи кучи учун тўланадиган иш ҳақи бир ойда 1 кишига **1 200 000** сўмни ташкил қилади.

№	Лавозими	Сони	Урта ҳисобда ойлик маош	Жами бир ойлик харажат	Жами биринчи йиллик
1.	Хайдовчи	1	1 200 000	1 200 000	14 400 000
	Жами	1	1 200 000	1 200 000	1 200 000

Изоҳ: Ишчи ходимни иш ҳақи юк ташиш хизмати молиявий ҳолатидан келиб чиқиб, ўзгариб туради. Ушбу ҳолат тадбиркор томонидан амалга оширилади.

СОЛИҚЛАР ВА БОШҚА ЙИҒИМЛАР

Лойиҳага асосан солиқ туловлари асосан икки турда булиб, бири ишчилар иш ҳақидан солиқ туловлари ва иккинчиси тадбиркорлик фаолияти билан шугулланганлик учун ягона солиқ туловидан иборат. Барча солиқ туловларининг ҳисоби қуйидаги жадвалга келтирилган.

Жадвал № 8. Солиқ тўловлари

№	Номланиши	1 йил	2 йил (10% ўсиш)	3 йил (15% ўсиш)	4 йил (20% ўсиш)	5 йил (25% ўсиш)
1.	Иш ҳақидан 12 % ажратма	6 897 600	7 587 360	8 725 464	10 470 556	13 088 195
2.	Ягона солиқ 4 % ажратма	15 148 800	19 039 680	21 895 632	26 274 758	32 843 447
	ЖАМИ:	22 046 400	26 627 040	30 621 096	36 745 314	45 931 642

ЛОЙИҲА КЎРСАТГИЧЛАРИ

Жадвал № 5. Лойиҳанинг бир йиллик хизмат кўрсатиш режаси

№	Хизмат кўрсатиш номи	Истеъмолчи тоифаси	Ўлчов бирлиги	1 кунлик	1 ойлик	1 йиллик
1.	Автосамосвал sinotruk ZZ3251N3641a6x4 г/п 25т	Маҳаллий	дона	20	600	7 200
Жами:						7 200

